

latterligt ad, ikke at forlange Prøver fremlagt, men at forelægge en bestemt Prøve og forlange, at det, der skal leveres, skal være støbt aldeles i samme Form, baade med Hensyn til Vægt, Farve og Qualitet, og som man veed ikke findes i Ublandet, saa følger det af sig selv, at de Folk, der da tillige underkaste sig det afgjørende Skjøn af Rjoberen, maae tage en større For- tjeneste for den store Risico, de løbe. Dette er en Ting, der efter min Mening er saa soleklar, at jeg ikke troer, noget Menneſte kan tvivle derom, og det er derfor, jeg tidligere netop har beklaget Usferøds gode Klæde og denne Fabriks Stilling ligeoverfor Militairretaten og for Ind- forſkrivningen af Klæde, fordi man har frem- lagt en Prøve af Klæde fra Usferød, efter hvilken, som sagt, intet Menneſte kunde le- vere Klæde. Man kan ikke levere Ting støbte saaledes i samme Form fra aldeles forskjellige Fabriker, derved har man netop ſtubbet de bedste Leverandører tilſide, og — det er maaskee løerligt af mig at ſige det, da jeg selv har været med, men det er en Ting, jeg altid har udtalt mig aldeles aabent om — jeg har ikke været Leverandør; thi jeg vilde ikke for mit personlige Vedkommende ind- lade mig paa en ſaa risicant, hazardens Con- tract, som en Contract vilde være, naar den ſkulde sluttes paa de Betingelser, der forelaae. Derfor har jeg ikke villet gjøre diſſe Forret- ninger, medens jeg ellers har havt Forretninger for Staten, f. Ex. for Marinen, i Salpeter, for den naturlige Provision, som man gjerne lader ſig nøie med, naar man kan gjøre ſaa- danne Forretninger paa rimelige Betingelser. Men Udlandingen have ſagt: Vi vilde indlade os paa Risicoen, men naar det ſkal ſtaa i Rjoberens Magt at ſige: Det er noget Sur, ſom vi ikke vilde have, ſaa følger det af ſig ſelv, at vi ligeoverfor den Risico, vi ſaaledes løbe, vilde have en god Fortjeneste paa det, vi levere. Denne Sag har været bragt gjen- tagne Gange frem fra min Side og paa min Foranledning, men jeg troer, det er af Vig- tighed, at det kommer til at ſtaa klart og tydeligt, at, hvis man bliver ved at ſælge en- hver Alen Klæde fra Fabrikken paa Usferød, der ikke kræves til Militairretatens Behov, og hvis man ſaa, naar det kommer til Krig, og

man nødes til at forſkrive ſtore Maſſer, bærer ſig ſaa uforſtaadigt ad med at ſtille Betingel- ſerne op, ſom man har gjort, ſaaer man ſlette Varer til dyre Priſer, iſtedetfor at man ellers kunde have gode Varer til moderate Priſer. Jeg maa derfor faſtholde, at det er i Militair- etatens Interesſe ikke at ſælge til Private, men om ogſaa det Klæde, vi forarbejde, ſkulde blive noget, en 5 à 6 ſ., dyrene pr. Alen, iſtedet derfor have Forraad liggende for det Tilfælde, at en Krig ſkulde udbrude, og det er ſaa meget mærkel- gere, at den ærede Miniſter vil have Bemhændighe- ſe til at ſælge til Private, ſom den ærede Mi- niſter i et andet Lovforſlag ſaa beſtemt faſt- holder, at man bør være forberedt paa Eventualiteter, hvad jeg finder fuldkommen rigtigt; thi ſtal Noget anſtaffes i en Fart, ſaaer man det aldrig ſaa godt, ſom det ſkulde være. Jeg troer, det ſtaaer ſaa aldeles i Strid med, hvad Thinget beſtandig har villet, og med, hvad den ærede Miniſter har udtalt ſom ſin Wiſſe, at ſælge til Private, at jeg ikke har villet unblade at tage Ordet endnu engang, for at frem- hæve dette, ſom baade er urigtigt af Hensyn til, at denne Concurrance med Private, ſom drives med Tab, dog, ſom jeg tidligere har udtalt, paſſende kan betegnes ſom at lægge en lille Høerboutil ved Siden af Statsfabrikationen for at ſpare et Par Skilling, og af Hensyn til det Duſſe, vi have, at vore Soldater baade i Krig og Fred ſkulde have en god Klædning.

Krigsminiſteren: Jeg vil ikke gaae dybt ind paa den Klædehandel, ſom det ærede Medlem har omtalt, og ſom ſandt ſted under ugunſtige Forhold og gav et særdeles uheldigt Reſultat. Jeg kan gjerne indrømme, at det kan være endogsaa en velforſtaet Patriotisme, at man paatager ſig det Slags Forretninger, ſelv om man maatte være overbeviſt om, at Reſultatet vil blive uheldigt; det er ſlet ikke uforeneligt med en rigtig Opfattelſe af Pligt mod Fædrelandet. Det er, ſom ſagt, ſlet ikke min Mening at gaae dybere ind paa denne Sag her, men jeg ſtal dog, naar det ærede Medlem stærkt badſer tidligere Krigsbeſtyrelſer for, at de ikke have opſamlet ſtore Forraad af Klæde, tilvirket paa Usferød, tillade mig at yttre en Tvivl, om ogſaa f. Ex. dette Thing